

Kasvilajikkeiden luettelo täydentyy erikoiskasveilla

Arjo Kangas, tutkimusaseman johtaja, MTT

Kasvilajikelautakunta arvioi vuosittain uusien lajikkeiden viljelyarvoa. Ne hyväksytään kasvilajikeluetteloon jalostajan tai edustajan hakemuksesta. Tänäkin vuonna luetteloon tuli 23 uutta lajiketta. Niitä esitellään tässä Koetoiminta ja käytäntö -liitteen numerossa. Samalla pohditaan tärkeimpien viljelykasvien tämän hetkistä lajikelitilannetta yleensä.

Lajikeluettelon uutuudet ovat yleensä entisiä parempia lajikkeita tutuista viljelykasveista. Tämän vuoden tulokkaista kahdella on tavanomaista suurempi uutuusarvo. Juuso-ruis on ensimmäinen kevätruislajike lajikeluettelossamme. Kevätruikiin maatiaislajikkeita on viljelty meillä kautta aikojen jonkin verran ja kevätruikiin viljely kiinnostaa edelleen. Siksi on hyvä, että lajikeluettelosta löytyy myös tällainen vaihtoehto.

Finola-öljyhamppu puolestaan tuo lajikeluetteloön aivan uuden viljelykasvilajin. Hamppu tunnetaan voimakaskasvuisena, jopa 3–4 metriä korkeaksi kasvavana kuitukasvina. Finola-lajike on lyhytkasvuisempi ja aikaisempi kuin keskieuropalaiset kuituhamppulajikkeet. Niinpä se ennättää tuottaa meillä myös siemensatoa.

MTT:n Pohjois-Savon tutkimusaseman kokeissa Maaningalla Finola on tuottanut enimmillään jopa 1 600 kilon hehtaarisadon. Silti on muistettava, että kasvukauden olosuhteet vaikuttavat voimakkaasti myöhään tuleentuviin kasveihin, kuten öljyhamppuun. Finolan sadot vaihtelivat viljelykokeissa ja niin voi odottaa tapahtuvan myös käytännön viljelyssä. Viljelykokeissa havaittiin myös, että lintuja kiinnostaa pellolla kypsyvä siemensato.

Finola-lajiketta on jo viljelty menestyksellisesti useilla itäsuomalaisilla tiloilla. Se on hyväksytty viljeltävien hamppulajikkeiden luetteloön Kanadassa.

Hampun siemen sisältää öljyä yli 30 prosenttia. Siemenistä ja öljystä voidaan kehittää monenlaisia erikoistuotteita.

Erikoiskasvit, kuten Finola-öljyhamppu tai Juuso-kevätruis, vaativat viljelijältä erityistä paneutumista kasvin viljelyyn. Lähtökohtana on tietysti kasville sopiva ja suotuista kasvupaikka. Kevätruis ja öljyhamppu tuovat oman lisänsä peltojemme kasvivalikoimaan ja maatilojen toimeentuloon, vaikka niiden viljelyala ei koskaan kasvakaan kymmeniin tuhansiin hehtaareihin.

Lisätietoa: arjo.kangas@mtt.fi
puh. (06) 474 6401